

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci *žalobců: a) M.S., narozená dne ..., b) nezletilý D.S., narozený dne ..., zastoupený zákonnou zástupkyní (matkou) M.S., narozenou dne ..., oba bytem ..., zastoupených: Mgr. Lukáš Hegner, advokát, se sídlem Jiráskovo náměstí 816/4, 326 00 Plzeň, proti žalovanému: Ministerstvo vnitra, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7, v řízení o žalobě ze dne 16.2.2018 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26.1.2018 č.j. OAM-295/ZA-ZA11-HA11-2017,*

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á.
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobců Mgr. Lukášovi Hegnerovi se přiznává odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 12.729,-Kč, která bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Plzni do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku na účet č. 2102277560/2700.
- IV. Ustanovené tlumočnicki Mgr. M. Ch. se přiznává za provedení tlumočnický úkon odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 350,-Kč, která jí bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Plzni ve lhůtě do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku na účet č. x.

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou žalobou ze dne 14.2.2017 se žalobci a) i b) domáhali přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 26.1.2018 č.j. OAM-295/ZA-ZA11-HA11-2017, jehož kopie byla připojena a kterým bylo rozhodnuto, že se mezinárodní ochrana podle § 12,

§ 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon o azylu**), žalobcům neuděluje. Žalobci namítli porušení § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., *správního řádu* (dále jen **správní řád** či **s.ř.**), neboť přijaté řešení není v souladu s veřejným zájmem a rozhodnutí neodpovídá okolnostem daného případu. Dále dle nich správní orgán nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 s.ř.), neopatřil dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci (§ 50 odst. 2 a 3 s.ř.), nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo (§ 50 odst. 4 s.ř.), odůvodnění napadeného rozhodnutí je nedostatečné co se týče uvedení úvah, kterými se žalovaný řídil při hodnocení podkladů rozhodnutí a výkladu ustanovení zákona o azylu (§ 68 odst. 3 s.ř.).

Ve správním řízení žalobkyně jako jeden z hlavních důvodů pro udělení mezinárodní ochrany uvedla jejich obavu z prožitého pronásledování, když původci pronásledování byly soukromé osoby opakovaně vyhrožující zabitím jejího manžela, přičemž uvedené pronásledování dosahovalo zcela zjevně intenzity požadované citovaným § 2 odst. 4 zákona o azylu, i když žalovaný se tak nedomníval. Navíc státní orgány Ukrajiny nejsou v současné době schopné odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před tímto pronásledováním, i když s nimi manžel žalobkyně od počátku spolupracoval, neboť došlo k propuštění pachatele, čímž nebezpečí pro rodinu žalobkyně vzrostlo. Na aktuální nefunkčnost policejních, ale i soudních orgánů na území Ukrajiny se pokusila žalobkyně poukázat rovněž ve svém vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany. Správní orgán se však předloženým důkazním materiálem odmítl zabývat a pořídit jejich překlad, přičemž tento postup považovala žalobkyně za zkrácení práv účastníků řízení, neboť tito mají možnost na podporu svých tvrzení dokládat jakýkoliv důkazní materiál. Zprávy hovoří mimo jiné o tom, že podávání stížností na postup policejních orgánů je v současné době zcela neúčinné, když těmito stížnostmi se následně nikdo nezabývá, ale přesto správní orgán poukazuje v napadeném rozhodnutí na to, že žadatel měl svou situaci řešit například podáním stížnosti na postup policejních orgánů.

Dále žalobci zdůraznili, že jako žadatelé rovněž uvedli, že víra, kterou všichni členové její rodiny sdílí, zcela brání v účasti manžela ve válečném konfliktu, který stále probíhá na východní Ukrajině. Žalobci si byli zcela vědomi, že obavy z trestního stíhání a potrestání za vyhýbání se nástupu vojenské služby skutečně samy o sobě nepředstavují opodstatněné obavy z pronásledování podle azylového zákona ani mezinárodních smluv, avšak takto je možné přistupovat k problematice nástupu vojenských povinností pouze a jen v případě, kdy jde o jediný důvod k opuštění země a tento důvod není nikterak více ve výpovědi žadatele podložen. Žalovaný se sice zabýval vírou žadatelů, avšak pouze konstatoval, že manžel žalobkyně by nejspíše stejně nebyl zapojen přímo aktivně v boji. Ovšem případná účast na výrobě zbraní, práce v nemocnicích, čištění a ruční práce jsou stále aktivním zapojením ve válečném konfliktu, od něhož jej jeho víra a svědomí důrazně odrazuje. V tomto postupu spatřují žalobci izolování jednotlivých jevů a skutečností, které jako žadatelé uvedli v průběhu řízení.

Nakonec žalobci uvedli, že za zcela zásadní pochybení správního orgánu považovali skutečnost, že po celou dobu řízení nevzal v potaz subjektivní aspekt pronásledování a zcela ignoroval ustanovení azylového zákona týkající se zranitelných osob. Základem definice termínu „uprchlík“ dle Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951 je slovní spojení „opodstatněné obavy z pronásledování.“ Vzhledem k tomu, že termín „obavy“ v sobě nese subjektivní aspekt hodnocené osoby žádající o uznání za uprchlíka je pak zřejmé, že výraz „opodstatněné obavy“ obsahuje subjektivní i objektivní aspekt a při rozhodování o opodstatněnosti obav musí být vzaty v úvahu oba dva. Pokud žadatelé popisují jednotlivé útoky, výhrůžky, nátlak a diskriminační opatření, bylo úkolem žalovaného, aby tento hodnotil celou výpověď v celém svém souhrnu, a to rovněž s ohledem na dopad těchto událostí na

osobnost nezletilého dítěte, žadatele a žalobce. Mnoho jejich tvrzení žalovaný ponechal bez doplňujících otázek a při ignoraci subjektivního aspektu obav žadatelů vydal rozhodnutí, které v mnoha okolnostech porušilo ustanovení správního řádu a bylo nepřezkoumatelné, neboť neobsahovalo potřebné informace k řádnému posouzení žádosti. Zranitelnou osobou je dle § 2 odst. 1, písm. f) zákona o azylu nejen samotný nezletilý syn, nýbrž celá rodina. Úkolem správního orgánu bylo posoudit, zda se jednalo o zranitelnou osobu i v dalším průběhu řízení, ovšem jakákoliv zmínka o věku a případné zranitelnosti žadatelů v rozhodnutí absentovala. Právě v tomto bodě spatřovali žalobci zásadní pochybení správního orgánu, které následně ovlivnilo, jak průběh celého řízení, tak i závěrečné napadené rozhodnutí. Závěrem bylo požadováno zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému.

Žalobci součástí žaloby učinili i žádost o ustanovení zástupce, čemuž po doplnění bylo vyhověno a pravomocným usnesením zdejšího soudu ze dne 16.3.2018 č.j. 60Az 18/2018 -36 byl žalobcům ustanoven zástupcem Mgr. Lukáš Hegner, advokát se sídlem Jiráskovo nám. 816/4, 326 00 Plzeň.

Napadeným rozhodnutím ze dne 26.1.2018 č.j. OAM-295/ZA-ZA11-HA11-2017 nebyla udělena mezinárodní ochrana žalobcům podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že dne 14.4.2017 podala žalobkyně žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále jen ČR) i pro nezletilého syna D. s doplněním, že o azyl žádá, protože jejímu manželovi je na Ukrajině vyhrožováno zabitím. Dne 25.4.2017 poskytla žalobkyně údaje k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR a byl proveden pohovor za přítomnosti tlumočnice ruského jazyka. Konkrétně sdělila, že naposledy na Ukrajině žila v Zakarpatské oblasti, je státní příslušnicí Ukrajiny, národnosti rumunské, dorozumí se jazykem ruským a ukrajinským, stejně jako její syn. Sdělila, že je svědkem Jehovovým, stejně jako její syn, a ona ani její syn nebyli členy žádné politické strany ani organizace. Vypověděla, že je vdaná a její manžel D.S., narozený ..., st. přísl. Ukrajina, nyní také žádá o udělení mezinárodní ochrany. Společně s žalobkyní o udělení mezinárodní ochrany žádá neplnoletý syn D.S., narozený ..., st. přísl. Ukrajina. Hlavní důvodem žádosti o azyl byla vražda manželova známého a výhrůžky směřované vůči manželovi žalobkyně. Manžel byl 28.3.2017 na návštěvě u svého nemocného otce žijícího v sousední vesnici a k jejich otci dorazil rovněž manželův bratr. Manžel slyšel, že bratr s někým telefonuje a z rozhovoru vyplynulo, že někdo napadl nožem manželova známého. Manžel pochopil, že jeho bratrovi volal pachatel, který po bratrovi manžela vyžadoval, aby mu přinesl z domu oblečení k útěku. Manželův bratr to jel zařídit a manžel mezitím zavolal na policii a oznámil, že pachatel chce utéci, přičemž k činu došlo večer a ráno se o smrti manželova známého oficiálně dozvěděli. Policie následně zadržela pachatele. Ještě v noci z 28.3. na 29.3.2017 kamarádi pachatele několikrát telefonicky vyhrožovali manželovi, že pokud bude pachatel odsouzen, ublíží manželovi žalobkyně a jeho rodině (telefonní číslo zřejmě získali od bratra manžela). Manžel 29.3.2017 komunikoval telefonicky s policií, ale svědčit na policii se dostavil až 31.3.2017, neboť 29.3.2017 odejel i s manželkou a synem do Rumunska za přáteli. Následně dne 1.4.2017 vycestovala žalobkyně s rodinou do Maďarska, do kterého měli již vyřízená víza, kde chtěli společně požádat o azyl, ale bylo jí řečeno, že Maďarsko nepřijímá uprchlíky. Poté pobývali do 12.4.2017 u svého známého v Maďarsku a následujícího dne přijeli společně s manželem a synem mikrobusem do ČR, kde žije manželova sestra, která má české občanství. V dřívější době bylo jí i jejímu synovi uděleno polské, maďarské a české vízum. Uvedla, že požádala v ČR o udělení mezinárodní ochrany již v roce 2003, kdy obdržela negativní rozhodnutí, a dále požádala v roce 2016, z důvodu, že měli se synem polské vízum, ale byli posláni do Polska. Ke svému zdravotnímu stavu sdělila, že má zmenšenou štítnou žlázu a v krku se jí vytvořila nějaká skvrna, proto užívala na Ukrajině

léky. Syn má od narození zdeformovaný hrudník a z toho důvodu má problémy se srdcem. Užíval léky, ale lékaři mu řekli, že je třeba provést operaci, kterou je možno uskutečnit až v osmnácti letech. Správní orgán zjišťoval, zda by se žadatelka mohla s rodinou přestěhovat do jiné části Ukrajiny, aby se vyhnula případným výhrůžkám od soukromých osob, ovšem žalobkyně byla toho mínění, že to možné není, protože na Ukrajině nikoho nemají, zázemí mají pouze v místě jejich současného bydliště, navíc manželova práce není stabilní a až podle ní se člověk může zařídit. Další příčinou, která jim brání v přestěhování se v rámci Ukrajiny je skutečnost, že dle jejich slov chtějí manžela odvést do armády a aby k tomu nedošlo, odjeli plánovaně do Maďarska.

Správní orgán dále k věci uvedl, že současná žádost o udělení mezinárodní ochrany byla v případě žalobkyně o mezinárodní ochranu již třetí v pořadí. Poprvé požádala žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany na území ČR dne 30.6.2003 a rozhodnutím správního orgánu č.j. OAM-3119/VL-07-17-2003 ze dne 17.7.2003, které nabylo právní moci dne 31.7.2003, jí nebyla mezinárodní ochrana udělena, neboť správní orgán neshledal, že by jednání neznámých vydírajících osob, bylo pronásledováním žadatelky ve smyslu zákona o azylu, ale jak účastnice řízení sama prohlásila, příčinou byly pouze peníze a jednání vyděračů mělo pouze finanční podtext. Proti tomuto rozhodnutí jmenovaná podala žalobu ke Krajskému soudu v Brně, který jí zamítl svým rozsudkem sp. zn. 55 Az 772/2003-24 ze dne 30.8.2004.

Podruhé požádala výše žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany na území ČR dne 24.3.2016 a rozhodnutím správního orgánu č.j. OAM-303/ZA-ZA11-ZA15-2016 ze dne 29.4.2016 bylo řízení o její žádosti zastaveno, neboť státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, (dále jen „Nařízení Evropského parlamentu a Rady“), byla Polská republika. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobu ke Krajskému soudu v Plzni, který jí zamítl svým rozsudkem sp. zn. 60Az 15/2016-14 ze dne 26.10.2016.

V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně byla obava z návratu do země svého původu z důvodu vyhrožování směřovanému proti jejímu manželovi a obava, že její manžel bude odveden do armády. Správní orgán při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany z hlediska důvodů pro udělení azylu vycházel především z výpovědí žalobkyně a zároveň zákonné zástupkyně nezletilého žalobce, spisového materiálu k předchozí žádosti o mezinárodní ochranu č.j. OAM-303/ZA-ZA11-2016 a č.j. OAM-3119/VL-07-2003, z vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 3.1.2018 a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině.

Žalobkyně se v průběhu řízení měla několikrát možnost osobně seznámit s jednotlivými podklady pro rozhodnutí a této možnosti vždy využila, když se vyjádřila k podkladům dne 3.1.2018, kdy sdělila, že většina podkladů pro rozhodnutí nemá žádnou bližší souvislost s jejím případem a považuje za klíčové posoudit, zda stát bude v jeho případě schopen nebo ochoten odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.

Po posouzení výše uvedených tvrzení žalobkyně o mezinárodní ochranu správní orgán dospěl k závěru, že tato v průběhu správního řízení neuvedla žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjela ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byla azylově relevantním způsobem pronásledována, neboť žalobkyně ani její syn nikdy nebyli členy žádné politické strany ani organizace.

Po provedeném správním řízení nedospěl správní orgán k závěru, že by výše jmenovaní mohli ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, tj. z důvodu jejich rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, či že by jim takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti.

Žalobkyně požádala o udělení mezinárodní ochrany z důvodu vyhrožování směřovanému proti jejímu manželovi ze strany neznámých soukromých osob, nikoliv státních orgánů. Policie zadržela pachatele prakticky okamžitě po vraždě, zahájila vyšetřování, a to také ve věci vyhrožování, kterému byl vystaven manžel žalobkyně; státní orgány Ukrajiny v tomto případě byly činné a konaly dle zákona. Ovšem manžel žalobkyně nevyčkal vyřešení svého případu ve vlasti, a v důsledku toho, že měl zařízená víza, vycestoval i s manželkou a synem do zahraničí. Argument, že zemi původu opustili v důsledku obav o své životy, neobstojí, jelikož pokud by tato jejich obava byla natolik pro jejich odchod zásadní, hledali by ihned po odchodu útočiště v první pro ně bezpečné zemi, což neučinili. Namísto toho napřed cestovali na návštěvu do Rumunska, poté do Maďarska a až následně do ČR, což svědčí o tom, že tato jejich obava o život nebyla taková, jak prezentovali a také by se již na Ukrajinu nevrátili ani v případě, že manžel žadatelky byl vyzván k vysvětlení okolností vraždy na policii. Žalobkyně odkázala na vyhrožování, jehož se obává, přičemž neprokázala absolutně žádný zájem o získání informací ohledně vývoje případu, který se dotýkal jejího manžela a potažmo i celé rodiny, čímž dala jednoznačně najevo, že vyšetření vyhrožování nepovažuje za hodné svého zájmu. Žalobkyně se svým manželem a synem již měli zařízena víza do Maďarska, svůj odjezd z Ukrajiny plánovali a její výpověď o vyhrožování jejímu manželovi zde působí jako jednoznačně účelově uvedená s cílem pokusit se vyvolat ve správním orgánu myšlenku o domnělé existenci důvodu relevantního pro udělení mezinárodní ochrany, když žalobkyně a potažmo i její syn takovéto důvody v řízení o udělení mezinárodní ochrany nemají. Správní orgán doplnil, že ani v případě odděleně vedeného správního řízení ve věci udělení mezinárodní ochrany manžela neshledal důvody k udělení azylu dle výše uvedeného ustanovení.

Mezi důvody pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu nelze podřadit ani obavu z odvedení manžela do armády. Snaha vyhnout se nástupu do armády není sama o sobě důvodem k udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, zejména pokud povinnost ji nastoupit se týká všech obyvatel země bez ohledu na jejich rasu, národnost, náboženství či politické přesvědčení, neboť branná povinnost je zcela legitimní občanskou povinností, podle Ženevské konvence není ani vyhýbání se nástupu vojenské služby či dezerce, byť by byla trestná, důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, přičemž v případě Ukrajiny má manžel žalobkyně možnost se odvodu do armády vyhnout nepřevzetím povolávacího rozkazu, což na Ukrajině není považováno za trestný čin. Navíc v současné době na východoukrajinské frontě (linie dotyku) již nejsou žádní mobilizovaní vojáci, ale pouze dobrovolníci a profesionální příslušníci armády. Žalovaný navíc z odděleně vedeného správního řízení jejího manžela zjistil, že tento se obává odvodu ze strany člena organizace Právý sektor T. T. Jedná se o organizaci, která v minulosti vysílala dobrovolníky na východ Ukrajiny, aby se účastnili po boku ukrajinské armády konfliktu s proruskými separatisty, přičemž se nejedná o představitele oficiálních ukrajinských státních orgánů a jejich státní politiky, stejně jako nemají pravomoci náležící pouze ukrajinským bezpečnostním složkám, a proto nespadají pod definici původců pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Dále bylo zjištěno, že žadatelčin manžel potkal naposledy T. T., který jej přemlouval k zapojení se do bojů na východě Ukrajiny, v únoru nebo březnu roku 2016 a od té doby s ním nebyl v kontaktu.

Žalobkyně, její manžel i jejich syn jsou Svědky Jehovovými a správní orgán posuzoval i tuto skutečnost především v souvislosti s tvrzenou obavou, že manžel se bude muset zapojit do bojů na východě Ukrajiny, což by bylo v rozporu s jeho náboženským

přesvědčením. Náboženská svoboda na Ukrajině je zaručena Ústavou, v případě návratu do vlasti žalobci nemusí skrývat svou víru a mohou ji praktikovat bez jakýchkoliv omezení. S určitými komplikacemi by se mohli setkat v samozvaných republikách (v tzv. Doněcké lidové republice a tzv. Luhanské lidové republice), kde je situace stále napjatá, žalobci však pochází ze Zakarpatské oblasti (více než 1 000 km od konfliktní zóny). V případě, že by hypoteticky došlo k další mobilizaci, má manžel žalobkyně možnost zvolit alternativní nevojenskou službu, která nebude odporovat jeho náboženskému vyznání. V průběhu správního řízení žalobkyně nesdělila, že by ona sama, její manžel nebo jejich syn čelili jiným potížím pramenícím z jejich náboženského vyznání. V případě žalobců neshledal důvodným udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu.

Z výpovědí žalobců v průběhu správního řízení, evidence žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v ČR, ani ze zjištění žalovaného nevyplývalo, že by v ČR byl udělen azyl některému z rodinných příslušníků žalobců ve smyslu tohoto ustanovení, proto žalobci nesplňovali důvody pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu za účelem sloučení rodiny. Správní orgán se dále zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobců a přihlédl i k jejich věku a zdravotnímu stavu. Žalobkyně je dospělou, plně právně způsobilou a praceschopnou osobou, která se léčí se štítnou žlázou a skvrnou v krku a užívala předepsané léky. Nezletilý syn žalobkyně má deformaci hrudníku a s tím související potíže se srdcem, na které rovněž užíval léky. Nejednalo se o natolik závažné zdravotní problémy, aby bezprostředně ohrožovaly jejich zdraví či život. Na udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu není právní nárok a žalovaný skutečnosti hodné zvláštního zřetele neshledal.

Žalobkyně neuvedla a ani správní orgán nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobcům hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti či nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, neboť dosud na Ukrajině nikdy žádné problémy neměli, nebyli tam nikdy trestně stíháni a je evidentní, že nikdy v minulosti nebyli vystaveni jednání, které by bylo možné za nelidské či ponižující označit. Žalobkyně sdělila, že na území ČR žije její švagrová, které bylo uděleno občanství ČR. Ovšem existence rodinných vazeb nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany v žádné její formě, jak zcela jednoznačně a opakovaně vyložil Nejvyšší správní soud v Brně. Správní orgán rozhodující ve věci tak na základě provedeného správního řízení shledal, že žadatelé nesplňují zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b zákona o azylu. Správní orgán proto dospěl k závěru, že v případě žadatelů nebyly naplněny podmínky zákona o azylu pro udělení mezinárodní ochrany a mezinárodní ochrana se tudíž neuděluje.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě dne 25.4.2018 sdělil, že při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobců z hlediska důvodů pro udělení azylu vycházel především z jejich výpovědí, a dále z aktuálních informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Veškeré informace, které byly uvedené v rozhodnutí, byly součástí spisového materiálu k žádosti žalobkyně a jejího nezletilého syna o udělení mezinárodní ochrany. K žalobním bodům správní orgán podotkl, že naopak řádně zjistil skutkový stav věci, a to v rozsahu důvodů, které žalobkyně jménem svým a jménem svého nezletilého syna sdělila v předmětném správním řízení, shromáždil k daným zjištěním podklady a dbal na to, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem případu.

K námitce, že nezletilý žalobce je zranitelnou osobou, žalovaný sdělil, že z obsahu jeho žádosti o mezinárodní ochranu nelze konstatovat, že by byl zranitelnou osobou ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu, tedy nezletilou osobou bez doprovodu, rodičem nebo rodinou s nezletilým či zletilým zdravotně postiženým dítětem, osobou starší 65 let, osobou se zdravotním postižením nebo s vážným onemocněním, těhotnou ženou, obětí

obchodování nebo osobou, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického či sexuálního násilí. Žalobce v průběhu řízení neuvedl nic, z čeho by bylo možné usuzovat, že je zranitelnou osobou.

K záležitosti současné vnitropolitické a bezpečnostní situace na Ukrajině, kterou žalobkyně uvedla v podané žalobě, správní orgán odkázal na vydané rozhodnutí ve věci jejich žádosti o udělení mezinárodní ochrany a na spisový materiál, v němž se žalovaný touto problematikou zabýval na základě shromážděných aktuálních zpráv, a to v souvislosti s otázkou, zda jim v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.

Ohledně tvrzených obav žalobkyně týkajících se ohrožení její osoby ze strany osob, které vyhrožovaly jejímu manželovi, nelze v žádném případě konstatovat, že státní orgány Ukrajiny v případě manžela žalobkyně byly nečinné, nekonalý dle zákona či mu odmítly pomoci. Z průběhu řízení manžela žalobkyně zcela jasně vyplynulo, že její muž nevyčkal vyřešení svého případu ve vlasti, a v důsledku toho, že měl zařízená víza, vycestoval i s manželkou a synem do zahraničí. Jejich argument, že zemi původu opustili v důsledku obav o své životy, neobstojí, jelikož pokud by tato jejich obava byla natolik pro jejich odchod zásadní, hledali by ihned po odchodu útočiště v první pro ně bezpečné zemi, což neučinili. Namísto toho napřed cestovali na návštěvu do Rumunska, poté do Maďarska a až následně do ČR, což svědčí o tom, že tato jejich obava o život nebyla taková, jak prezentovali a také by se již na Ukrajinu nevrátili ani v případě, že manžel žalobkyně by byl vyzván k vysvětlení okolností vraždy na policii.

Žalovaný se ve vydaném rozhodnutí řádně zabýval tím, že jak oba žalobci, tak i manžel žalobkyně, jsou svědci Jehovovi, a to zejména vzhledem k politické aktivitě či případnému nástupu do armády manžela žalobkyně.

Po zhodnocení důvodů, které byly žalobci předloženy v řízení o udělení mezinárodní ochrany, dospěl žalovaný k jednoznačnému závěru, že jimi uváděné potíže nelze považovat za pronásledování či za odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu. V tomto směru žalovaný zejména odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a vyjádřil, že se řádně vypořádal v odůvodnění se skutečnostmi tvrzenými žalobkyní, jménem svým i nezletilého syna; navíc se jednalo již o třetí žádost žalobkyně a jejího nezletilého syna v pořadí. Závěrem žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

Ze zaslaného správního spisu vedeného žalovaným v této věci vyplývá, že skutečnosti uvedené v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí ze dne 26.1.2018 i vyjádření žalovaného ze dne 25.4.2018 odpovídají obsahu spisu. Podle protokolu o předání rozhodnutí, bylo napadené rozhodnutí ze dne 26.1.2018 žalobci předáno dne 12.2.2018.

Na základě výzvy zdejší soudu ze dne 2.5.2018 žalobci dne 7.5.2018 sdělili, že trvají na nařízení ústního jednání.

Podáním ze dne 25.6.2018, ač předvolání k ústnímu jednání jim bylo doručeno již dne 11.6.2018, žalobci požádali o odročení nařízeného ústního jednání a ustanovení tlumočnicka z jazyku ruského, ač o něho předtím nežádali, čemuž bylo částečně vyhověno a to ustanovením tlumočnicka jazyka ruského a ukrajinského usnesením ze dne 26.6.2018 č.j. 60Az 18/2018-57. Dále bylo podáním soudu také ze dne 26.6.2018 sděleno zástupci žalobců, že se nevyhovuje jejich žádosti ze dne 25.6.2018, která byla soudu doručena 26.6.2018, o odročení nařízeného ústního jednání, jelikož z připojené lékařské zprávy o zdravotním stavu žalobkyně ze dne 25.6.2018 vyplývá, že se jednalo o plánovaný operační výkon, žalobkyně tedy měla

dostatek času sdělit tuto skutečnost soudu nebo ustanovenému zástupci ve vztahu k nařízenému ústnímu jednání na den 28.6.2018; přitom předvolání k uvedenému ústnímu jednání bylo zástupci žalobců doručeno dne 11.6.2018 a navíc z lékařské zprávy nevyplyvá, že by se žalobkyně nemohla zúčastnit nařízeného ústního jednání u zdejšího soudu, jelikož má pouze doporučen klidový režim a zvýšený hygienický režim, což ústní jednání soudu žádným způsobem nenaruší.

Ústního jednání konaného dne 28.6.2018 u zdejšího soudu se zúčastnil zástupce žalobců (nepřítomnost žalobců byla omluvena) a zástupce žalovaného. Zástupce žalobců setrval na podané žalobě a navrhl provést svědecký výslech manžela žalobkyně a) a otce žalobce b) pana D.S.; dále navrhl provedení listinných důkazů, a to kompletní správní spis týkající se azylového řízení pana D.S., dále článků a zpráv připojených k žalobě. Závěrem zástupce žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Zástupce žalovaného uvedl, že navržené důkazní prostředky by měly být zamítnuty jako nadbytečné, neboť není zjevné, co by vlastně měly prokázat a navíc se zástupce žalovaného domníval, že i toto mělo být součástí žalobních tvrzení a ne to rozkrývat až při dnešním jednání, proto důkazy, které by měl soud provést, byly nad rámec žalobních tvrzení a jednalo by se o nepřípustné rozšíření; v žalobě se objevily skutečnosti uváděné při pohovoru, na které žalovaný v napadeném rozhodnutí podrobně a řádně reagoval, proto závěrem navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Podle § 12 zákona o azylu „Ažyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“

Dle § 14 zákona o azylu „Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.“

Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu „Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.“

Dle § 14a odst. 2 zákona o azylu „Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“

Žalobci se podanou žalobou domáhali zrušení napadeného rozhodnutí z důvodů v ní uvedených. Zdejší soud po přezkoumání obsahu rozhodnutí žalovaného a správního spisu dospěl k závěru, že žalobní námitky nebyly důvodné, jak je zřejmé z níže uvedeného.

Co se týče názoru žalobců, že pronásledování jejich rodiny blíže nespecifikovanou skupinou soukromých osob dosahovalo zcela zjevně intenzity požadované citovaným § 2 odst. 4 zákona o azylu, soud se ztotožnil s názorem žalovaného v tom, že jednání žalobců i manžela žalobkyně nepodporuje jejich tvrzení, že se bezprostředně obávali o své životy, když nejprve po vraždě známého manžela žalobkyně vycestovali jako celá rodina k přátelům do Rumunska, odkud se vrátili zpět na Ukrajinu a teprve po výsledku manžela žalobkyně na policii celá rodina odjela do Maďarska, jak plánovala již delší dobu, neboť měli již vyřízena i víza a až po jejich údajném zjištění, že Maďarsko migranty nepřijímá, odjeli do ČR. Pokud by se cítili opravdu bezprostředně a intenzivně ohroženi, mohli podat žádost o mezinárodní ochranu právě v Maďarsku jako v prvním bezpečném státu. Dle názoru soudu je nepochybné, že žalobci si podanou žádostí o mezinárodní ochranu chtěli zajistit legalizaci svého pobytu pro další život v ČR. K takovému účelu však nelze zneužívat azylové procedury, která je určena pro případy skutečného pronásledování z taxativně vymezených důvodů, což v případě žalobců nebylo prokázáno. V tomto směru soud přiměřeně odkazuje i na rozsudek NSS ze dne 24.2.2005, č.j. 7 Azs 187/2004-94, který uvádí, že: „*Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Je patrné, že zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území ČR či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona. Právní úpravu o pobytu cizinců na území ČR obsahuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v platném znění, jehož institutů měl žadatel možnost využít a které dříve i úspěšně využíval.*“

V této souvislosti též zdejší soud odkazuje na rozsudek NSS ze dne 31. 10. 2003, č.j. 4 Azs 23/2003 – 65, který uvádí, že: „*Skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby a má zde ekonomické problémy, není bez dalšího ani důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ani důvodem pro udělení azylu z humanitárních důvodů (§ 14 téhož zákona).*“ Soud tedy konstatuje, že žalobci tvrzené obavy před pronásledování ze strany soukromých osob nezakládají právo na poskytnutí mezinárodní ochrany.

Soud se dále zabýval tím, jaké podklady si žalovaný opatřil pro vydání napadeného rozhodnutí. Součástí správního spisu jsou Výroční zpráva Human Rights Watch 2017 – Ukrajina ze dne 12.1.2017, Výroční zpráva Amnesty International 2017 – Ukrajina ze dne 22.2.2017, zpráva organizace Freedom House „Svoboda ve světě 2017 – Ukrajina“ z ledna 2017, Zpráva Úřadu Vysokého komisaře Organizace spojených národů pro lidská práva (dále jen **OHCHR**) o stavu lidských práv na Ukrajině ze dne 13.6.2017, Zpráva o dodržování lidských práv v roce 2016 Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických ze dne 3.3.2017, Informace Odboru azylové a migrační politiky – „Ukrajina, Situace v zemi: politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby“ ze dne 24.7.2017, Informace Odboru azylové a migrační politiky – „Ukrajina, Náboženská svoboda: demografie, ochranné mechanismy, aktuální situace, Svědci Jehovovi,“ ze dne 21.3.2017, Informace Ministerstva zahraničních věcí (dále jen **MZV**) ČR č. j. 107318/2017-LPTP ze dne 3. 8. 2017, Informace MZV ČR č. j. 107283/2016-LPTP ze dne 25. 7. 2016 a Zákon Ukrajiny č. 3782-XII o zajištění bezpečnosti osob, které se účastní trestního soudního jednání ze dne 23. 12. 1993 ve znění pozdějších předpisů.

Soud se při hodnocení napadeného rozhodnutí neztotožnil ani s námitkou žalobců, že by si žalovaný neopatřil dostatek podkladů pro vydání svého rozhodnutí a nevyšel by tak ze spolehlivě zjištěného stavu, neboť správní orgán postupoval zcela standardně, vzal v potaz veškerá tvrzení žalobců a veškeré zprávy o zemi původu, které měl z oficiálních zdrojů k dispozici a jejichž věrohodnost se žalobci ani nijak nesnažili napadnout. Podle rozsudku NSS č.j. 1 Azs 105/2008-81 „[i]nformace o zemi původu použité ve věci mezinárodní ochrany musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné.“

Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí nijak neakcentoval nezletilost žalobce. Ovšem právě vzhledem k tomu, že žalovaný posuzoval skutkový stav jako celek a také vzhledem ke skutečnosti, že nezletilý žalobce za několik měsíců zletilosti dosáhne, tato okolnost sama o sobě nezpůsobuje žádnou vadu rozhodnutí. Soud se neztotožnil ani s námitkou žalobců, že rozhodnutí nebylo dostatečně individualizované a nebyl kladen dostatečný důraz na subjektivní stránku věci, když žalovaný vycházel v první řadě z výpovědi žalobkyně zastupující sebe i nezletilého syna, která měla možnost vylíčit všechny rozhodné skutečnosti, tyto žalovaný nijak nezpochybnil, pouze dospěl ke správnému závěru, že tyto skutečnosti nenaplňují ani věcně, ani svoji intenzitou, podmínky stanovené zákonem o azylu.

V žalobě byly obsaženy námitky spočívající v porušení § 2 odst. 1 a 3, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52 a § 68 odst. 3 správního řádu. Soud neshledal namítaná porušení ustanovení o řízení před správním orgánem. Lze tedy shrnout, že žalovaný v řízení postupoval v souladu se správním řádem i zákonem o azylu a na podkladě shromážděných informací zjistil skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, v nezbytném rozsahu ve vztahu k odůvodnění žalobcovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Provedené dokazování bylo s ohledem na konkrétní okolnosti případu dostačující.

Vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem soudu nezbylo, než žalobu zamítnout jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 s.ř.s., dle něhož soud zamítne žalobu, není-li důvodná (výrok I. rozsudku).

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána (výrok II. rozsudku).

Žalobcům byl usnesením ze dne 16.3.2018 č.j. 60Az 28/2018-36 zástupcem ustanoven Mgr. Lukáš Hegner, advokát. V takovém případě platí odměnu za zastupování a hotové výdaje zástupce stát (§ 35 odst. 9 věta první za středníkem s.ř.s.), proto soud rozhodl, jak je uvedeno ve výroku III. rozsudku. Požadovaná odměna zástupce žalobců sestává z odměny za 2 úkony právní služby po 3.100,- Kč za úkon (první porada včetně přípravy a převzetí zastupování, účast na jednání u zdejšího soudu dne 28.6.2018), celkem 6.200,-Kč za každého z žalobců. Tato odměna náleží za zastupování dvou osob, proto byla snížena za každou zastupovanou osobu o 20%, tj. 4.960,-Kč, odměna tedy poté činí za právní úkony celkem 9.920,-Kč. Dále odměna obsahuje náhrady hotových výdajů v paušální výši 300,- Kč za úkon, tj. 600,-Kč a tedy celkem částku 10.520,- Kč, dle § 9 odst. 4 písm. d), § 7, § 11 odst. 1 písm. b), c), d) a g), § 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Tato částka byla zvýšena o částku 2.209,-Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s.ř.s.). Celková výše odměny v tomto řízení tedy činí

12.729,- Kč. Předmětná částka bude vyplacena jmenovanému advokátovi z účtu zdejšího soudu ve stanovené lhůtě, kterou soud považuje za přiměřenou.

Usnesením ze dne 26.6.2018 č.j. 60Az 18/2018-57 byla tlumočnicí ustanovena Mgr. M. Ch., které bylo zároveň uloženo, aby provedla tlumočnický úkon – tlumočení z jazyka českého do jazyka ukrajinského a naopak při jednání soudu. Dle § 58 odst. 2 s.ř.s. má tlumočnické právo na náhradu hotových výdajů a odměny za tlumočnickou činnost, přičemž podle § 36 odst. 2 s.ř.s. platí náklady spojené s přibráním tlumočnicka stát. S ohledem na tuto skutečnost soud ve *výroku IV. tohoto rozsudku* rozhodl v souladu s § 17 odst. 1 pol. 1 vyhlášky ministerstva spravedlnosti č. 37/1967 Sb., *k provedení zákona o znalcích a tlumočnících*, ve znění pozdějších předpisů o odměně tlumočnice ve výši 350,- Kč, sestávající z odměny za tlumočnický úkon v délce jedné započaté hodiny. Uvedená částka bude tlumočnici vyplacena z účtu zdejšího soudu na účet č. x, a to ve lhůtě, již soud považuje za přiměřenou.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

V Plzni dne 28. června 2018

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně